

PROPOSTA DE BASES PER A LA MODIFICACIÓ DEL REGLAMENT DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA I DE LES NORMES REGULADORES DEL FUNCIONAMENT DELS DISTRICTES

JUSTIFICACIÓ

I.

El Reglament de Participació Ciutadana (en endavant, RPC) aprovat l'octubre de 2017 remet a les Normes Reguladores del Funcionament dels Districtes (en endavant, NRFD) tot allò relacionat amb el funcionament dels òrgans de participació als Districtes, amb l'excepció dels Consells de Barri, que ja estaven regulats a aquell Reglament.

Això ha provocat la coexistència de dues regulacions: d'una banda, el RPC que desplega un ecosistema general dels canals de participació, d'entre els quals cal destacar els òrgans de participació. D'altra banda hi ha els òrgans de participació dels Districtes, que tenen una doble regulació, la general del RPC i l'específica, relacionada amb els Districtes, que està ordenada en el NRFD, la qual cosa provoca confusions i resta eficàcia a la seva utilització.

Es fa necessari, per tant, que el cos normatiu relatiu a la participació, sigui més homogeni i coordinat.

Es proposa, doncs, encarar una modificació del sistema de canals per afavorir i facilitar la participació ciutadana, tot compilant en una única norma aquest ecosistema de participació de la ciutat de Barcelona.

II

El RPC ha tingut una notable repercussió social ja que des de la seva entrada en vigor l'octubre de 2017, s'han presentat més iniciatives ciutadanes que en tota la singladura de l'ajuntament democràtic. Igualment, ha servit per ordenar els processos de participació i facilitar la implicació ciutadana en les actuacions i polítiques municipals.

Aquesta praxi continuada ha fet aflorar algunes llacunes que ara caldria cobrir. Una d'elles, la més significativa, es refereix a allò que pot ser objecte de la iniciativa ciutadana. En la regulació aprovada l'octubre de 2017 es preveu la iniciativa ciutadana per a la presentació de punts a l'ordre del dia (del Consell Municipal i del Consell de Districte), l'aprovació i convocatòria de processos participatius, la modificació o creació de normativa municipal, l'aprovació i convocatòria de consultes ciutadanes i la convocatòria de Consells de Barri.

Les iniciatives per promoure punts a l'ordre del dia del Consell Municipal o dels Consells de Districte ha estat utilitzada en diferents ocasions. La seva finalitat és únicament d'agenda, per incorporar temes a aquests òrgans de forma que la

ciutadania pugui exercir aquesta funció d'excitació de l'agenda política. Es pot dir que aquestes iniciatives formen part de les propostes d'impuls i control, però amb una eficàcia administrativa molt limitada.

A més aquest tipus d'iniciativa pot provocar confusions, perquè les persones promotores i les signatàries poden tenir la sensació que un cop aprovada la seva proposta, aquesta s'ha de fer efectiva de manera gairebé immediata, quan en realitat té més naturalesa de declaració institucional que d'acord executiu.

Per això, es creu convenient la incorporació a l'article 9 del RPC d'un nou objecte de la iniciativa ciutadana consistent en proposar una actuació concreta sempre, òbviament, que es refereixi a matèries de competència municipal i que es compleixi amb la resta de requeriments establerts per a les iniciatives ciutadanes. Pel que fa al nombre de signatures necessàries per a aquest nou objecte, tenint en compte l'impacte que aquestes actuacions tenen en el funcionament ordinari de l'ajuntament, es considera que caldria un suport qualificat de ciutadans i ciutadanes similar a l'exigit per a la presentació d'iniciatives normatives o per a la celebració de consultes ciutadanes, és a dir 15.000 signatures en l'àmbit de ciutat.

La conseqüència de la recollida d'aquestes signatures haurà de ser l'elaboració de l'expedient pertinent per incorporar la informació necessària que permeti a l'òrgan decisor prendre la decisió que consideri convenient.

Amb la incorporació d'aquest nou objecte d'iniciativa que es proposa incorporar es completarà i complementarà el sistema de participació cristal·litzat en el RPC.

III

A més, es proposa aprofitar aquesta modificació del RPC per aclarir alguns dubtes apareguts durant la seva aplicació i millorar el redactat d'alguns articles. Així, s'esmenaria l'article 63.5 per aclarir que les majories exigides als consells de barri s'han de referir a les persones que voten efectivament i no només a les que estan presents i no prenen part en la votació. O també es modificaria l'article 68 per aclarir que les intervencions de les Comissions Promotores per presentar la creació o modificació d'una disposició de caràcter general, una consulta ciutadana o una actuació concreta en el Consell municipal es refereix tant a la Comissió del Plenari com al mateix Plenari del Consell Municipal.

IV

Durant l'any 2018 s'ha fet un procés de debat amb un grup impulsor format per grups municipals i membres d'entitats interessades per tal de debatre la manera de millorar els canals de participació als àmbits territorials dels Districtes i en base als informes de les diferents sessions i al de les Jornades "*La metròpoli propera, descentralització, governança i participació als districtes de Barcelona*".

V

La proposta de modificació del RPC es concretaria en tres grans blocs, que a la seva vegada obeiria a tres finalitats diferents:

- a) Determinar un nou objecte per a la iniciativa ciutadana per tal que l'ajuntament faci una actuació concreta.
- b) Integració al RPC dels canals de participació dels districtes que actualment es troben regulats a les Normes Reguladores del Funcionament dels Districtes.
- c) Alguns canvis de caràcter tècnic per omplir alguns buits o llacunes que han aparegut durant aquest temps de vigència i aplicació del RPC aprovat l'any 2017.

L'objectiu últim d'aquesta modificació que es proposa seria que l'ecosistema normatiu de participació de l'Ajuntament de Barcelona es trobi en un únic text normatiu, el RPC, facilitant-se així al màxim la participació ciutadana.

* * *

BASES PER A LA

MODIFICACIÓ DEL REGLAMENT DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA I DE LES NORMES REGULADORES DEL FUNCIONAMENT DELS DISTRICTES

Base primera: Incorporar un nou possible objecte per a la iniciativa ciutadana: la realització d'una actuació concreta per part de l'Ajuntament

1. Nou objecte

Es tracta d'afegir un nou possible objecte de les iniciatives ciutadanes consistent en la realització d'una actuació concreta, completant així el llistat de possibles objectes de la iniciativa que permetin un ampli camp d'actuació a les demandes de la ciutadania.

Amb aquesta incorporació, el llistat de possible objectes d'iniciativa ciutadana passarien a ser els següents:

- La incorporació d'un o diversos punts per tractar en l'ordre del dia del Consell Municipal o dels consells de districte.
- La convocatòria d'un procés participatiu determinat.
- La realització d'una audiència pública en format presencial o a la plataforma digital.
- La creació d'un òrgan de participació.
- L'aprovació d'una disposició de caràcter general.
- La celebració d'una consulta ciutadana.
- La convocatòria d'un consell de barri.
- La realització d'una actuació concreta

2. Es podria demanar simultàniament una consulta si no s'acorda la realització de l'actuació

Es considera adient que aquesta nova iniciativa s'equipari a les que tenen com objecte la modificació o creació d'una disposició de caràcter general o la convocatòria d'una consulta ciutadana, en el sentit que, si és voluntat de la

comissió promotora, es poden presentar simultàniament l'actuació concreta i la pregunta a sotmetre a consulta ciutadana en el supòsit que no s'acordi la realització de la proposta.

3. Nombre de signatures necessàries

Atesa la seva transcendència, es proposa que les signatures necessàries per validar la iniciativa siguin 15.000, les mateixes que s'exigeixen actualment per a demanar una consulta ciutadana o per a l'aprovació o modificació d'una disposició de caràcter general en l'àmbit de ciutat.

Per a les iniciatives d'àmbit de districte o inferior els seria d'aplicació el règim general aplicable a les consultes i normes indicat, i la seva correspondència a cada Districte.

4. Limitacions i condicionants

Tenint en compte que l'actuació proposada podria afectar de manera important la planificació i el pressupost municipal, amb caràcter previ a la seva admissió a tràmit es proposa preveure expressament l'emissió d'un informe tècnic sobre l'impacte que l'actuació proposada podria tenir en el pressupost o en la planificació de l'actuació municipal per poder determinar, de manera fonamentada, les seves possibilitat de realització i acceptar o denegar la iniciativa.

5. Conseqüències de la recollida efectiva de signatures

Es proposa que es prevegi expressament que, quan es verifiqués l'assoliment del nombre mínim de signatures vàlides, l'òrgan administratiu competent hauria d'elaborar l'expedient que hauria de permetre a l'òrgan decisor prendre la decisió corresponent.

Base segona: Aclarir dubtes i evitar confusions

1. Presentació del punt de l'ordre del dia proposat a iniciativa ciutadana

Quan les iniciatives han recollit les signatures suficients per presentar una proposta d'incorporació d'un punt per tractar en l'ordre del dia del Consell Municipal o dels consells de districte, es pot produir un dubte sobre si qui ha de presentar aquest punt és una persona membre de la Corporació o una persona representant de la comissió promotora.

Per això, es proposa que s'estableixi de manera expressa que la presentació del punt correspon a la comissió promotora, durant un temps limitat.

2. *Incorporació de punt a l'ordre del dia del Consell de districte a proposta del Consell de Barri*

Atès que han aparegut alguns dubtes durant la vigència del RPC, es proposa que s'indiqui explícitament que la majoria de dues terceres parts exigida perquè el Consell de Barri aprovi la inclusió d'algun punt a l'ordre del dia del Consell de Districte, es refereix a la de les persones que exerceixen el seu dret de vot en la sessió i no al total de persones presents.

3. *Intervenció de les comissions promotores en el Consell Municipal*

Es proposa també clarificar que la intervenció de les comissions Promotores davant el Consell Municipal es refereix tant a les comissions de Plenari com al mateix Plenari.

Base tercera: Integració dels òrgans de participació dels districtes

1. *Regular tots els òrgans de participació pel RPC*

Es proposa integrar la regulació de tots els òrgans de participació dels districtes pel RPC. Això suposarà que els òrgans sectorials de participació dels districtes hauran d'incorporar en el seu nom, l'àmbit territorial en el que desplegaran la seva activitat.

2. *Competència del Consell de districte respecte dels seus òrgans de participació*

En coherència amb el principi de descentralització, es proposa que l'acord per crear, modificar, unificar o dissoldre òrgans de participació dels districtes sigui competència de Consell de Districte.

3. *Competència de la Comissió de Govern del Districte per desplegar regulació dels seus òrgans de participació*

Es proposa traslladar a l'àmbit organitzatiu del Districte tota la regulació complementària que aquests òrgans necessitin, de la mateixa manera que fa el Consell Municipal respecte dels òrgans d'àmbit de tot Barcelona. Així, la Comissió de Govern del Districte, igual que la Comissió de Govern a la ciutat, tindria competències per desplegar el funcionament dels òrgans de participació del seu territori.

4. Rol dels consellers i conselleres de districte als òrgans de participació

Conseqüentment allà on a l'àmbit de ciutat es parla de regidors i regidores respecte la composició dels òrgans de participació, als districtes s'hauria de fer referència també a consellers i conselleres.

Es proposa que es prevegi que la Presidència dels òrgans de participació del Districte correspon al regidor o regidora del Districte al President o la Presidenta del Consell de districte o al conseller o la consellera que es determini en el seu reglament específic de funcionament.

5. Els consells ciutadans de districte. Concepte i funcions

Es proposa que el Consell Ciutadà de Districte (CCD) es configuri de manera similar al Consell de ciutat, com el màxim òrgan consultiu i de participació del districte en el qual representants de l'Ajuntament i la ciutadania debatin els afers principals que li afecten en aquest àmbit territorial.

Les funcions principals que es proposen són, principalment, assessorar en la definició de les grans línies de la política del Districte, debatre el Programa d'Actuació del Districte (PAD) així com les Ordenances i Reglaments i els pressupostos municipals.

A més, els CCD podrien proposar punts a l'ordre del dia del Consell del Districte (un màxim de tres per sessió), així com la presa d'acords concrets (amb un màxim de dues per sessió) i fer recomanacions al Consell de Districte i al regidor o regidora del Districte).

Pel que fa als canals de participació, s'haurà de preveure que donen suport als òrgans de participació del Districte i els seus barris i afavoreixen la seva interrelació i comunicació; també que poden proposar la seva creació, modificació o eliminació, la convocatòria de processos participatius i audiències públiques en el seu àmbit territorial, i, en la seva relació amb el Consell de Ciutat, que poden proposar-li la presentació d'iniciatives per a l'aprovació de disposicions de caràcter general d'acord amb l'article 57 b) RPC.

Finalment, caldria preveure que poden comparèixer durant el primer trimestre de cada any davant el Consell de districte per presentar el seu informe d'activitat anual per a la seva valoració i consideració i que poden informar sobre la proposta de concessió de medalles de Barcelona a realitzar pel Consell de Districte.

6. Els Consells Ciutadans de districte, composició i funcionament

Caldria preveure que els CCD són presidits pel Regidor o Regidora del Districte que no pot delegar a un Conseller o Consellera

També cal explicitar la resta d'integrants. En formarien part el president o la presidenta del Consell del Districte, consellers i conselleres de cada grup municipal així com aquelles candidatures que no formin part de cap grup, persones escollides aleatòriament d'entre les persones empadronades al Districte, persones

nomenades per entitats inscrites al Fitxer general d'entitats mitjançant elecció (dues terceres parts) i sorteig aleatori (una tercera part), persones escollides per cada consell sectorial de districte i el vicepresident o vicepresidenta de cada Consell de Barri.

El CCD tindria un règim de funcionament similar al del Consell de Ciutat, s'hauria de reunir dos cops a l'any, al menys i hauria de crear una Comissió Permanent que vetllés pel seu impuls i bon funcionament.

7. *Audiències públiques de Districte*

Les Audiències Públiques de Districte serien convocades pel Regidor o la Regidora del districte o per delegació seva un Conseller o Consellera, per decisió pròpia o a proposta del Consell de Districte o del Consell Ciutadà de Districte, a més de la iniciativa ciutadana. En el cas de convocatòries dirigides a persones menors de 16 anys, també es podria fer a petició de tres centres educatius.

Els Districtes podrien establir en els seus reglaments interns normes específiques de realització.

* * *